

Prima instanță: (Judecătoria Grigoriopol) N. Costin

Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) Iu. Cimpoi, A. Danilov, I. Secieru

Î N C H E I E R E

14 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecători

Ala Cobăneanu
Luiza Gafton
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Slova Nadejda,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Slova Nadejda împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire la obligarea emiterii actului administrativ de acceptare a cererii privind achitarea dobânzii bancare și încasarea sumei,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Consiliul municipal Chișinău, casată integral hotărârea Judecătoria Grigoriopol din 21 aprilie 2016 și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 07 octombrie 2014 Slova Nadejda a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire la obligarea emiterii actului administrativ de acceptare a cererii privind achitarea dobânzii bancare și încasarea sumei.

În motivarea cererii, Slova Nadejda a indicat că activează în sistemul bugetar de la 18 august 1983, iar de la 28 februarie 1995 la Ministerul Finanțelor.

Prin ordinul nr. 481p din 15 august 2011 a fost decernată cu diploma Guvernului de gradul III, iar prin decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 223VII din 08 august 2012 i s-a conferit medalia „Meritul Civic” pentru activitatea prestigioasă în domeniul finanțelor publice.

Relevă că se află la evidența persoanelor ce necesită îmbunătățirea condițiilor de trai și a încheiat contract de investiții în construcția unui apartament cu 2 odăi situat pe strada Korolenco 12, municipiul Chișinău, iar pentru achitarea contravalorii locuinței, a încheiat cu Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” societate pe acțiuni contractul de credit nr. S06612 din 06 octombrie 2006, în baza căruia a împrumutat suma de 94 000 lei pe termen de 15 ani.

La 19 iulie 2007 a încheiat cu Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” societate pe

acțiuni Acordul adițional nr. S07515, prin care a fost majorată suma creditului de la 94 000 lei pînă la 118 136 lei.

Menționează că prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 36/9 din 28 decembrie 2005, a fost aprobat Regulamentul privind finanțarea dobânzii bancare persoanelor angajate în sistemul bugetar care construiesc/procură locuințe prin metoda creditării ipotecare.

La 19 octombrie 2006 a depus la Consiliul municipal Chișinău o cerere, prin care a solicitat acordarea ajutorului financiar în baza deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 36/9 din 28 decembrie 2005.

Direcția generală locativ-comunală și amenajare a teritoriului din cadrul Primăriei municipiului Chișinău a expediat în adresa sa 2 scrisori, indicînd să fie prezentate înscrisuri suplimentare.

La 24 octombrie 2006 a prezentat toate înscrisurile solicitate, însă nu a fost inclusă în decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 57/3 din 02 noiembrie 2006, prin care au fost acceptate cereri similare a 41 de persoane ce activează în sistemul bugetar, inclusiv și colaboratori ai Ministerului Finanțelor.

La adresările către Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău referitor la neincluderea sa în lista persoanelor menționate în decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 57/3 din 02 noiembrie 2006, a fost informată despre faptul că actele solicitate au fost prezentate abia la 24 octombrie 2006, iar problema abordată urmează să fie inclusă în ordinea de zi a următoarei ședințe a Consiliului municipal Chișinău.

Invocă faptul că la 06 august 2014 s-a adresat Primăriei municipiului Chișinău cu cerere, prin care a solicitat examinarea repetată a cererii inițiale din 19 octombrie 2006 și explicarea motivelor de neexaminare a acesteia pînă în prezent, cu expedierea în adresa sa a deciziilor adoptate de Consiliul municipal Chișinău în perioada anilor 2006-2014 cu privire la acordarea ajutorului financiar pentru achitarea dobânzii la creditele bancare primite de persoanele ce activează în cadrul sistemului bugetar.

Prin răspunsul Primăriei municipiului Chișinău din 11 septembrie 2014, i s-a comunicat că a fost exclusă din lista persoanelor angajate în instituțiile/entitățile din cadrul Consiliului municipal Chișinău ce au solicitat acordarea ajutorului financiar pentru achitarea dobânzii bancare la creditele ipotecare, deoarece este angajată a Ministerului Finanțelor.

Relevă că Consiliul municipal Chișinău, prin decizia nr. 8/18 din 10 octombrie 2013 a aprobat un nou Regulament cu privire la acordarea de ajutor financiar pentru achitarea parțială a dobânzii bancare aferente creditelor ipotecare care prevede achitarea parțială a dobânzii bancare doar pentru angajații din subdiviziunile și entitățile economice ale Consiliului municipal Chișinău, inclusiv consilierii din cadrul acestuia.

Consideră răspunsul Primăriei municipiului Chișinău ca fiind ilegal și neîntemeiat, deoarece contravine deciziilor Consiliului municipal Chișinău, prin care pe parcursul anilor 2006-2014 s-a acordat ajutor financiar persoanelor ce activează în instituțiile bugetare finanțate de la bugetul de stat.

Relatează că prin extrasul eliberat de Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” societate pe acțiuni la 03 octombrie 2014, se confirmă că pînă la 03 octombrie 2014 a achitat dobînda bancară la contractul de credit ipotecar în mărime de 95 880 lei.

Slova Nadejda solicită încasarea de la Consiliul municipal Chișinău a sumei de 95 880 lei în vederea restituirii dobânzii bancare achitate și obligarea emiterii actului

administrativ de acceptare a cererii privind achitarea dobânzii bancare la creditul acordat prin contractul de credit ipotecar nr. S06612 din 06 octombrie 2006 (f.d. 2-7, vol. I).

La 24 octombrie 2014 Slova Nadejda a depus cerere de chemare în judecată suplimentară, solicitând declararea ilegală a răspunsului Consiliului municipal Chișinău din 11 septembrie 2014, prin care i s-a respins cererea din 19 octombrie 2006, încasarea de la Consiliul municipal Chișinău a sumei de 96 140,26 lei în vederea restituirii dobânzii bancare achitate în perioada 19 octombrie 2006 - 22 octombrie 2014 și obligarea emiterii actului administrativ de acceptare a cererii privind achitarea dobânzii bancare la creditul acordat prin contractul de credit ipotecar nr. S06612 din 06 octombrie 2006, începând cu 22 octombrie 2014, precum și încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 346,5 lei (f.d. 89-97, vol. I).

La 11 iunie 2015 Slova Nadejda a depus cerere de concretizare a acțiunii, solicitând repunerea în termen a cererii de chemare în judecată, declararea ilegală a răspunsului Consiliului municipal Chișinău din 11 septembrie 2014, prin care i s-a respins cererea din 19 octombrie 2006, constatarea încălcării dreptului de a beneficia de achitarea dobânzii bancare la contractul de credit ipotecar nr. S06612 din 06 octombrie 2006, încasarea de la Consiliul municipal Chișinău a sumei de 99 786 lei în vederea restituirii dobânzii bancare achitate de la 19 octombrie 2006 până la 05 iunie 2015, obligarea Consiliului municipal Chișinău să achite dobânda bancară începând cu 19 mai 2015, încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 346,5 lei (f.d. 234-241, vol. I).

La 21 decembrie 2015 Slova Nadejda a depus cerere de diminuare a pretențiilor, solicitând încasarea de la Consiliul municipal Chișinău a sumei de 36 620,22 lei pe motiv că la 03 iulie 2015 a primit dobânda bancară în mărime de 63 165,84 lei (f.d. 188, vol. II).

Prin hotărârea Judecătorei Grigoriopol din 21 aprilie 2016, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Slova Nadejda.

S-a repus în termen cererea de chemare în judecată depusă de Slova Nadejda.

S-a declarat nul răspunsul Consiliului municipal Chișinău din 11 septembrie 2014.

S-a încasat de la Consiliul municipal Chișinău în beneficiul Nadejdei Slova prejudiciul material cauzat prin actul administrativ ilegal în mărime de 36 620, 22 lei.

S-a încasat de la Consiliul municipal Chișinău în beneficiul Nadejdei Slova cheltuielile de judecată în mărime de 346,05 lei.

S-a respins ca neîntemeiată pretenția Nadejdei Slova privind obligarea Consiliului municipal Chișinău să achite dobânda bancară la contractul de credit ipotecar nr. S06612 din 06 octombrie 2006, începând cu 19 mai 2015 (f.d. 231, 234-245, vol. II).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2016, s-a respins apelul declarat de Consiliul municipal Chișinău și s-a menținut hotărârea Judecătorei Grigoriopol din 21 aprilie 2016 (f.d. 27-38, vol. III).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2016, s-a corectat din oficiu eroarea mecanică strecurată în partea introductivă a deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2016, prin înlocuirea în decizie a completului de judecată: Domnica Manole, Iurie Cotruță și Angela Bostan, cu completul de judecată: judecătorul Domnica Manole, președintele colegiului, judecătorii Grigore Dașchevici și Angela Bostan (f.d. 39-40, vol. III).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 15 februarie 2017, a fost admis recursul declarat de Consiliul municipal Chișinău, casată integral încheierea Curții de Apel Chișinău

din 01 noiembrie 2016 și decizia Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2016, și s-a restituit cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2017, a fost admis apelul declarat de Consiliul municipal Chișinău, casată integral hotărârea Judecătoriei Grigoriopol din 21 aprilie 2016 și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă.

Pentru a decide astfel, instanța de apel cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 8/18 din 10 octombrie 2013 a fost aprobat noul Regulament privind acordarea de ajutor financiar pentru achitarea parțială a dobânzii bancare aferente creditelor ipotecare și abrogată decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 67/25 din 20 martie 2007 ”Despre aprobarea Regulamentului privind finanțarea dobânzii bancare pentru persoanele angajate în sistemul bugetar care construiesc/procură locuințe prin metoda creditării ipotecare” și decizia nr. 5/8-1 din 13 mai 2010 ”Cu privire la operarea unor modificări și completări în Regulamentul privind finanțarea dobânzii bancare pentru persoanele angajate în sistemul bugetar care construiesc/procură locuințe prin metoda creditării ipotecare”, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 67/25 din 20 martie 2007.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că noul Regulament prevede achitarea parțială a dobânzii bancare doar pentru angajații din subdiviziunile și entitățile economice ale Consiliului municipal Chișinău, inclusiv consilierii din cadrul Consiliului municipal Chișinău.

În aceste sens, instanța de apel a considerat ca fiind legal răspunsul Consiliului municipal Chișinău din 11 septembrie 2014, prin care a fost respinsă cererea depusă de Slova Nadejda. Or, Nadejdei Slova repetat i s-a comunicat că Consiliul municipal Chișinău nu este în drept să efectueze cheltuieli din bugetul municipal, achitând dobânzi bancare la contractele de credit acordate angajaților din sistemul bugetar republican.

În concluzie, instanța de apel a conchis că Slova Nadejda nu întrunește condițiile pentru beneficierea dreptului de a solicita de la Consiliul municipal Chișinău achitarea dobânzii bancare la contractul de credit ipotecar din 06 octombrie 2006 și încasarea din contul Consiliului municipal Chișinău a sumei de 36 620,22 lei în vederea restituirii dobânzii bancare achitate, în condițiile în care Slova Nadejda este angajată a Ministerului Finanțelor, pe când Regulamentul privind acordarea de ajutor financiar pentru achitarea parțială a dobânzii bancare aferente creditelor ipotecare, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 8/18 din 10 octombrie 2013, prevede expres că achitarea parțială a dobânzii bancare doar pentru angajații din subdiviziunile și entitățile economice ale Consiliului municipal Chișinău, inclusiv consilierii din cadrul Consiliului municipal Chișinău.

La 23 ianuarie 2018 Slova Nadejda a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurenta Slova Nadejda, în motivarea recursului a menționat că consideră decizia instanței de apel neîntemeiată, emisă cu încălcarea esențială și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

Astfel, a invocat că decizia instanței de apel nu conține o motivare bazată pe intimele convingeri, dar reprezintă o simplă expunere a textului apelantului.

La fel, a relatat că instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și

anume, în motivarea deciziei face trimitere la prevederile Regulamentului, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 67/25 din 20 martie 2007.

Relevă că prin cererea adresată Consiliului municipal Chișinău din 19 octombrie 2006, a solicitat finanțarea dobânzii bancare în urma construcției unui apartament prin metoda creditării ipotecare, dată la care regulamentul la care face trimitere instanța de apel nici nu era adoptat, dar era în vigoare și producea efecte juridice Regulamentul ”Privind finanțarea dobânzii bancare persoanelor angajate în sistemul bugetar care construiesc sau procură locuințe prin metoda creditării ipotecare”, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 36/9 din 08 decembrie 2005.

Prin urmare, consideră că litigiul în cauză urmează a fi examinat prin prisma legislației aplicabile la data depunerii cererii în adresa Consiliului municipal Chișinău – 19 octombrie 2006.

Totodată, menționează că prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 6/12 din 02 octombrie 2014 au fost introduse modificări în decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 8/18 din 10 octombrie 2013 prin completarea sintagmei ”angajații din subdiviziunile și entitățile economice ale Consiliului municipal Chișinău” cu sintagma ”și din cadrul autorităților publice centrale”.

Consideră că astfel, începând cu 02 octombrie 2014 de suport financiar pot beneficia și angajații din cadrul autorităților publice centrale.

Invocă faptul că din anul 2006, Consiliul municipal Chișinău a admis cererile de acordare a suportului financiar mai multor persoane ce activează în cadrul autorităților publice centrale.

De asemenea, reiterează că prin răspunsul din 11 septembrie 2014, cererea sa privind achitarea dobânzii bancare la contractul de credit ipotecar a fost avizată pozitiv de Direcția general locativ-comunală și amenajare, Direcția management financiar și de Comisia buget, economie, finanțe și patrimoniu public local, însă examinarea cererii date nu a fost inclusă spre examinare în ordinea de zi a Consiliului municipal Chișinău, fără a fi indicate temeiurile neexaminării cererii și fără adoptarea unei decizii de acceptare sau respingere a cererii.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 07 noiembrie 2017, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei motivate, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 23 ianuarie 2018, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Slova Nadejda, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Slova Nadejda.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Ala Cobăneanu

judecători

Luiza Gafton

Dumitru Mardari